

Valgprogram Bornholms Radikale Venstre

Det er vigtigt, at vi sammen forholder os til den virkelighed vi lever i – også nu, hvor Bornholm på mange områder er inde i en positiv udvikling med begyndende nettotilflytning, bedre beskæftigelse, gang i boligmarkedet, grøn omstilling og fantastisk god branding af Bornholm i det øvrige land og ude i verden. Det er i al ubeskedenhed en udvikling, som det Radikale Venstre har understøttet og medvirket til, og som for enhver pris skal konsolideres. Det kræver omtanke og prioritering at fastholde og udbygge den positive udvikling, og der skal ikke meget til for at sætte den over styr. Et forsåt radikalt islæt kan kun gavne. Det gælder ved dette valg måske i højere grad end nogensinde: Beslutningen om at reducere antallet af kommunalbestyrelsesmedlemmer fra 27 til 23 er en særdeles beklagelig udvikling vurderet ud fra et ønske om gennemsigtighed og demokratisk medindflydelse. Det Radikale Venstre repræsenterer nuancer, omtanke, grønne og sociale synsvinkler og viljen til at sætte det lange lys på også i det nære, daglige politiske arbejde.

For Bornholm skal være et godt sted at leve for alle. Både børn og unge, voksne erhvervsaktive, pensionister, raske og syge. Og vi skal værne om naturen, som er vores allervigtigste aktiv. Naturen skal have høj prioritet og være tilgængelig for alle - også idrætsudøvere og handikappede.

Erhverv

Vores erhvervsliv er grundlaget for en fremtid for Bornholm. Det gælder også det traditionelle landbrug, selvom dette erhverv måske mere end noget andet står over for grundlæggende ændringer i de kommende år. Vi vil i et samarbejde med erhvervsorganisationerne på Bornholm fortsat arbejde for at gøre det lettere at etablere og drive virksomhed på øen. Det allerede etablerede erhvervsliv skal gives gode vilkår, og der skal arbejdes på at gøre det let for nye små og mellemstore virksomheder at etablere sig på Bornholm. Fiskerierhvervet er næsten væk. Bornholms Radikale Venstre ønsker at give det kystnære fiskeri og de små fiskere nye muligheder for at bidrage til den bornholmske madkultur. Der må snart blive nogle kvoter ledige. Vi vil arbejde aktivt for at fibernet bliver udbredt på hele øen. Vi betragter fibernet på Bornholm som en væsentlig del af vores infrastruktur. Stabilt og hurtigt internet overalt er en vigtig forudsætning for, at nye små virksomheder og pendlere kan komme hertil og slå sig ned.

Vi vil holde fast i visionen om den kloge, grønne ø, fordi det er absolut nødvendigt at forholde sig til de miljø- og klimaproblemer, vi står overfor. Vi accepterer uden forbehold konklusionerne fra FN's Klimapanel: Vi er den første generation, som virkelig mærker klimaforandringerne slå igennem,

og vi er formentlig den sidste, som virkelig har mulighed for at afværge de værste følgevirkninger. Sådan ser det ud med det lange lys på. Men det grønne perspektiv i det daglige politiske arbejde vil også understøtte fremtidige udviklingsområder på Bornholm, hvis vi fastholder det, vi er begyndt på. Vi er allerede kendt uden for øen på grund af denne vision, og vi er nået et stykke hen ad vejen med hensyn til energi og grønt byggeri. Radikale Venstre ønsker konkret, at visionen skal udbredes til endnu flere områder som f.eks. affaldshåndtering, energirigtige busser og produktion af økologiske madvarer.

Vi arbejder hen imod vindmølleparker i havet, men er ikke fremmede over for stadig at placere vindmøller - sammen med solceller - på land for at opnå det overordnede mål om at gøre Bornholm selvforsynende i forhold til den vedtagne energiplan for Bornholm. Der skal satses på fjernvarme i så stort omfang som muligt. Samtidig mener Bornholms Radikale Venstre det er vigtigt, at der sikres mulighed for løbende at omstille varmekæderne teknologisk til nye energiformer i fremtiden.

Bornholmsudviklingsplan.

Selvom Bornholm som nævnt er inde i en meget positiv udvikling, er det væsentligt, at vi forholder os til den virkelighed, vi lever i. Det betyder, at alt ikke længere kan tilbydes over hele øen. Rønne er Bornholms hovedby og porten til øen, og skal som sådan rumme de fleste af de overordnede funktioner, som betjener hele Bornholm. Nexø, Aakirkeby og Allinge skal som centerbyer sikres et rimeligt udbud af offentlige service. Bornholms Radikale Venstre ønsker desuden, at alle lokalsamfund får muligheder for at udvikle sig individuelt med deres eget særpræg, og at der ikke lægges unødige hindringer i vejen for lokale initiativer, samlingssteder og lignende. Det er de samme forhold som er baggrunden for, at Bornholms Radikale Venstre stemte imod nye store butikcentre på øen.

For at gøre det muligt for bornholmerne alligevel at have mange tilbud til rådighed, vil vi styrke den kollektive trafik. Vi vil bringe fremtiden for den bornholmske busdrift på banen straks i det nye år. Der skal lægges en plan for at gøre busdriften mere energirigtig med så mange el-busser som teknisk muligt. Vi vil stille krav om, at kommunens busselskab kører med busser, som har effektive bremsere og ordentlige dæk, også om vinteren. Vi vil på længere sigt arbejde for gratis busser på Bornholm, i første omgang for alle under 18 år.

Brugerinddragelse er et nøgleord både hvad angår lokalsamfundene og den offentlige trafikbetjening. Trafikforbindelserne på øen og transporten til og fra øen er aldeles afgørende for at styrke og fortsætte den positive udvikling af Bornholm – både erhvervsmæssigt og socialt.

Administrationen.

Bornholms Radikale venstre ønsker at arbejde videre med et længe næret ønske fra kommunens samlede medarbejderstab om at de alle kan blive samlet på én og samme matrikel. Det vil sikre de bedste og mest effektive arbejdsforhold. Men samtidig skal det sikres, at alle borgere på hele øen har mulighed for at blive serviceret. Det kan ske ved medborgerhuse støttet af kommunen, drevet af lokalsamfundene. Medborgerhuse som indeholder de funktioner som tidligere lå på decentrale rådhus og biblioteker.

Borgerservice.

Bornholms Radikale Venstre ønsker, at øens borgere skal mødes af kommunens medarbejdere med viljen til at yde den bedst mulige service på alle områder; det gælder både henvendelser fra erhvervslivet og henvendelser fra borgere, som har brug for hjælp fx fra vores socialvæsen. Forholdet mellem rådgivning, vejledning og regelhåndtering i kommunens administration bør og skal være brugervenligt/borgervenligt. Vi ønsker én indgang for alle borgere, som vil i kontakt med kommunen. Herfra skal borgeren guides videre til den relevante sagsbehandler. Altid med borgeren i centrum. Det betyder i praksis, at vi internt i kommunen skal arbejde for at samle og overlappes de forskellige forvaltnings- og fagområder, udvalg og kasser, så borgeren ikke hele tiden oplever nye indgange til systemet, når en eller anden social begivenhed indtræffer. Man fylder 18, man brækker benet, man bliver ramt af arbejdsløshed etc. etc., men af den grund har man ikke brug for nye indgange til systemet og for at starte forfra igen og igen.

Skoler.

Den bornholmske folkeskole har igennem mange år været udsat for usikkerhed om den enkelte skoles fortsatte beståen. Det har skabt utryghed hos både børn og forældre og også hos skolernes medarbejdere. Et flertal bestående af Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti besluttede i 2015 endnu engang at lukke skoler. Den beslutning støttede vi ikke i Bornholms Radikale Venstre. Men det er den struktur som er blevet virkeligheden og udgangspunktet for folkeskolens fremtid på Bornholm. I Bornholms Radikale Venstre forestiller vi os ikke, at man i en situation hvor 33 % af børnene går i private skoler kan finde på at lukke flere folkeskoler. Vi finder det tvært mod påkrævet, at man hurtigst muligt sørger for ro og stabilitet i de to tilbageværende Rønne-skoler. Elever og medarbejdere ved disse to skoler har alt for længe været udsat for helt urimelige arbejdsvilkår. I det hele taget vil vi prioritere en styrkelse af folkeskolen generelt på hele øen.

Vi går ind for, at flest mulige børn inkluderes i folkeskolen, men mener at det er gået alt for stærkt på Bornholm, og at nogle børn inkluderes bedst i afskærmede miljøer som f.eks. heldagsskolen. Vi vil arbejde aktivt for, at der afsættes flere midler til børn med særlige behov; både børn som er

inkluderede i almenskolen og på heldagsskolen. Bornholms Radikale Venstre ønsker, at tilliden til lærerne skal tilbage, det vil vi gerne markere ved igen at give mulighed for, at der indgås lokalaftaler.

Dagpasning.

Vi ønsker børnehaver i nærområderne - små mennesker har brug for overskuelige relationer. Åbningstiderne skal indrettes efter arbejdsmarkedets krav til forældrene. Dagplejerne skal bevares, da de er væsentlige buffere for vuggestuerne, og vi har rigtigt velfungerende dagplejere på Bornholm. Dagplejeordningen indebærer også en værdifuld mulighed for *decentralisering*. Antallet af voksne uddannede pædagoger blandt børnene skal fastholdes og i nogen tilfælde øges.

Den pædagogiske assistentuddannelse bør kunne genetableres på Bornholm – eventuelt med et eller to års mellemrum. Uddannelsen var glimrende til at få mennesker i gang med en uddannelse, og vi kan hurtigt komme i en situation, hvor vi faktisk får brug for PAU'ere ude i institutionerne.

Trafikken.

Bornholms Radikale Venstre ønsker trafikal ligestilling med resten af landet. Færgen er vores motorvej. Vi ønsker mange, billige og stabile afgang til glæde for både fastboende, bornholmere, pendlere, turister og øens erhvervsliv. Vi vil arbejde for at den nye operatør, Mols Linjen, i lighed med Færgen engagerer sig positivt i det bornholmske fritids- og kulturliv og er med til at brande øen som turistmål og som sted, hvor man godt kan slå sig ned. Færgetransporten til og fra Bornholm er andet og mere end en lavpris-transport fra A til B. Vi vil i samarbejde med svenskerne arbejde for at få ophævet alle grænsehindre for bornholmeres og besøgendes transit igennem Sverige.

Flybetjening af øen er lige så vigtig som færgerne. Radikale Venstre på Bornholm ser gerne, at flytrafikforbindelser udvikles mest muligt – fx også til den øvrige del af Østersøregion.

Fritid og Kultur.

Et stort og alsidigt udbud af kulturelle aktiviteter samt et aktivt idræts- og foreningsliv er udover at være almene goder også vigtige elementer i forbindelse med borgerens valg af bopæl og virksomheders valg af placering. Bornholm har tradition for at have et mangfoldigt og aktivt foreningsliv med mange forskellige både idrætslige og kulturelle aktivitetsområder. Vi ønsker fortsat at støtte op om disse mange aktiviteter, men er klar over, at der også her vil være brug for prioriteringer.

Vi vil fortsat arbejde aktivt for at:

- bevare en decentral biblioteksbetjening – fx stemte vi imod nedlæggelsen og salget af Allinge Bibliotek

- sikre gode rammer for fritids- og kulturaktiviteter i lokalsamfundene
- understøtte nye begivenheder, der kan bidrage til turismen
- sikre et bæredygtigt økonomisk fundament for de eksisterende, centrale kulturinstitutioner såsom teater, musikhus og museet.

Social og sundhedssektoren.

Bornholms Radikale Venstre vil altid arbejde for at sikre vilkårene for de svageste borgere. Vi vil se på kvalitetsstandarderne, så ansvarsfordelingen mellem de forskellige fagvirksomheder koordineres med den enkelte borger. Vi vil arbejde for gnidningsfrie overgange i hele sektoren. Det kommer ikke borgeren ved, hvem i systemet, der har ansvaret for hjælpen. Det skal bare virke. Vi vil arbejde for, at borgere som har brug for hjælp, kun skal henvende sig et sted, som så har ansvaret for, at borgeren kontaktes af den rette medarbejder. Det er vigtigt for alle som får brug for hjælp, at denne iværksættes hurtigt og kompetent, så man har mulighed for igen at blive selvhjulpne. Vi vil også støtte organisationer, grupperinger og foreninger, som på forskellig vis arbejder for at øge sundhed og trivsel.

I 2016 traf kommunalbestyrelsen en beslutning om at samle det, der kaldes "udførelsen" på én lokalitet. ("Udførelsen" omfatter fx støtte til udsatte børn, støtteindsats over for familier, arbejdsprøvninger og lign.) Den beslutning ønsker Bornholms Radikale Venstre effektueret i 2019, når der efter Campus Bornholms udflytning bliver ledige lokaler. Vi foreslår at samlingen sker på Østre Skole, som efter en ombygning vil være meget velegnet. En sådan samling blev i 2016 vurderet til at indebære en besparelse i størrelsesordenen 1,7 millioner. Men for os er det ikke besparelsen, der er afgørende. Det er de helt klare meldinger fra medarbejderne om, at tilbudet til de udsatte bornholmske familier vil blive væsentlig bedre.

Ældre.

I Bornholms Radikale Venstre har vi en nuanceret opfattelse af "de ældre": Der er masser af potentiale i denne gruppe og mange ældre er aktive og selvhjulpne op i en høj alder. Men det gælder selvsagt ikke alle, og det er vigtigt, at sikre værdige og de bedst mulige forhold for vore svagere ældre medborgere.

Vi vil arbejde på, at konkrete ønsker og behov undersøges, således at indsatsen bliver mere inddragende og målrettet – herunder naturligvis samarbejde med de ressourcestærke ældre på Bornholm for at afklare, i hvilket omfang de kan bidrage til en positiv udvikling for Bornholm og sig selv.

Det Radikale Venstre vil arbejde for:

- at sikre, at ældre borgere, som har brug for hjælp, kun skal henvende sig ét sted, som så kan guide videre til det rette sted
- at sikre, at hjælpen kommer hurtigt og kompetent, således at man har mulighed for at blive selvhjulpne så hurtigt som mulig
- rehabilitering i samarbejde med borgeren og på borgerens egne betingelser
- visitering i forhold til borgerens behov, både fysisk, psykisk og socialt
- at der sikres fleksible aktivitetstilbud til alle ældre medborgere
- IT-hjælp til digital postkasse, udvidelse og opkvalificering af borger-service
- at der skal være fleksible og sunde madordninger til de ældre - til en fornuftig pris
- øget tværsektorielt samarbejde - pengene følger borgeren
- støtte til de frie ildsjæle

Flygtninge

Bornholm udgør ikke engang en hundrededel af Danmark, og Danmark er en lille del af Europa for slet ikke at tale om hele verden. Danmark har tiltrådt internationale konventioner på flygtningeområdet, og de gælder naturligvis også på Bornholm! Det gælder for flygtningeproblemerne som det gælder for klimaet: Vi har et medansvar - også på vores lille, fjerne og fredelige ø.

Det mener vi faktisk vi hidtil har levet op til, og det skal vi blive ved med. Vi har haft PLADS i form af store, velbeliggende bygninger og tomme huse her og der rundt på øen. Og mange enkelte borgere eller grupper af borgere har været aktive og hjælpsomme i forhold til de medmennesker, der har været tvunget på flugt af voldsomme og ulykkelige begivenheder i deres hjemlande. Heldigvis er der mange eksempler på, at de nytilkomne blander sig og tager aktivt del i arbejdsliv og det lokale liv, når de må. Alt andet lige er det vigtigt at stille KRAV om sprogindlæring, uddannelses- og praktikaktivitet, så snart asylansøgerne får flygtningestatus og dermed ret til at blive i landet. Der skal etableres hurtigt og omfattende samarbejde med erhvervsliv og arbejdspladser, således at indlæringen af dansk integreres mest muligt med udadrettede aktiviteter.

Ser man ud over kommunalpolitikken, så mener Bornholms Radikale Venstre, at der skal meget større international enighed og beslutsomhed til på dette område. Føjer vi gruppen af migranter til flygtningestrømmene, så står vi over for omfattende og eskalerende problemer, som slet ikke kan løses ved at lukke eller bevogte grænser. Det internationale samfund med EU som en vigtig spiller skal skabe sikre, humane lejre i Mellemøsten og

Nordafrika, samtidig med at man massivt understøtter udviklingsmæssigt og handelspolitisk i afrikanske lande generelt.

Sammenfattende

Ovenstående punkter er et udsnit af det vi vil arbejde for, hvis vælgerne stemmer os ind i den kommende kommunalbestyrelse. Og endnu engang: Der er tale om en reduceret kommunalbestyrelse, hvor nuancer og minoriteter står i fare for at forsvinde i blok- eller majoritetspolitik. Så meget desto større behov er der for fortsat at sikre Bornholms Radikale Venstre en stemme i den kommende kommunalbestyrelse. Vi vil sikre åbenhed og borgerinddragelse, beskytte miljøet og udvikle Bornholm. For os er det vigtigste, hvad vi samarbejder om og ikke hvem vi samarbejder med. Vi vil samarbejde med de andre partier på den måde, der sikrer størst mulig radikal indflydelse og indgår gerne i konstitueringen omkring den næste kommunalbestyrelse.

Har du lyst til at vide mere om radikale og vores holdninger, så kontakt os via vores hjemmeside www.bornholmsradikalevenstre.dk eller på Facebook-gruppen "Radikale Venstre Bornholm".